

denne Lov og have sagt nej til Lønningsloven for Universitetet, have de herigennem tillige sagt nej til en hel Række andre gode Love, som vi vente skulle komme ud i denne Kiasdagsjamling. Det ere de Herrer næppe uvidende om, og det interesserer mig (Afbrydelse af Brandes). Det ærede Medlem fra Langeland (Brandes) ser saa uvidende ud, det skulde det ærede Medlem ikke, thi det klæder ikke det ærede Medlem. Jeg vil derfor pointere dette, at ærede Medlemmers Forhandlingspolitik nu give sig Udslag i, at de sige nej og atter nej til en Række gode Love.

**Jens Buss:** Jeg kan saa godt forstaa, at denne Tale om en Omordning af det lærde Skolevæsen, falder det ærede Medlem, som nu talte, noget for Brystet. Han har jo været med til sammen med mig i vor Ungdom under Paavirkning af den grundtvigske Bevægelse at tale om, at den sorte Skole skulde ophæves. (Berntsen: Det har jeg aldrig sagt). Jeg ved jo ikke alt, hvad det ærede Medlem har sagt, det vilde være for stort et Forlangende, at jeg skulde have hørt alt, hvad han har sagt, men saa meget tror jeg i alt Fald, at det egentlig er en god Lære, der er udgaaet fra Højskolerne, at den sorte Skole er en af de værste Bletter i vort Folk. Nu kan det ærede Medlem sagtens sige til det ærede Medlem fra Bønsild (E. Sørensen), at han kan jo komme med Forslag og se, om han kan faa en Forandring i det lærde Skolevæsen, men det forekommer mig, at naar de ærede Herrer paa den anden Side først have faaet Lønnings-sagerne i Orden, kunne vi styde en hvid Bind efter en Forandring. Jeg har ikke noget mod grundlovmæssig Forhandlingspolitik, men jeg har imod i Alar og havde imod i Fjor, at det bliver en Underhandlingspolitik, at der bliver lavet Aftaler og givet Løfter og lobet Løsepengae, og saa komme de Herrer og ere indignerede og vrede, naar vi ikke øjeblikkelig ville gaa ind paa de Aftaler, de have været med til at slutte bag Kulisserne med vore politiske Modstandere. Jeg ved, at jeg altid fra Forhandlingspolitikens første Tider, lige fra 1886 baade i Ord og i Gerning har hævdet det Standpunkt, at efter Forfatningen af 1866 er der aldeles ikke andet at gøre, naar man vil have noget gennemført, end at forhandle paa grundlovmæssig Vis. Man maa vide, at, naar man vil have noget gennemført her i dette Land, saa have vi oven over os et Landsting, og det skal jo ogsaa afgive sit Bolkun om Forslagene, for at de kunne blive til Lov, deri er jeg fuldstændig enig med

det ærede Medlem. Men jeg er ikke enig med det ærede Medlem i at kalde det god gammel demokratisk Politik, at vi forhandle paa den Maade her i dette Ting, at der, naar vi skulle have nogle Reforme gennemførte, paa den ene Side staar en Del Embedsmænd, og paa den anden Side det danske Folk, Folket kan saa ingen faa af de Reforme, som de have baade et moralsk og næsten et juridisk Krav paa, med mindre der fyldes i disse Embedsmænd. En saadan Forhandlingspolitik vil jeg forbare mig imod, det er ikke god gammel demokratisk Politik at sige: Paa den ene Side staar en Flok Embedsmænd, og naar vi opfyldte de Krav, de stille, naar man giver de Løsepengae, de forlange, saa kan man faa en hel Del Reforme, men naar vi ikke gøre dette, saa vi ingen Reforme. En saadan Politik vil jeg ikke være med til, da det ikke er god, gammel demokratisk Politik her i Danmark. Det har derfor efter min Mening ingen Steder hjemme med den Talemaade, som det ærede Medlem kom med; og som vi jo for saa vidt kunne være enige i, at der maa tages Hensyn og forhandles. Men naar det ærede Medlem saa kommer og minder os om, at vi vide, at det er de Løsepengae, der høre til, saa tvivler jeg ikke om, at det ærede Medlem ved meget bedre Besked om de Ting, har naturligvis været med i Alar som i Fjor bag Kulisserne, hvor der er lobet Overenskomst om Løsepengene for disse og hine Reforme. Jeg vil derfor sige, at naar jeg f. Eks. vil stemme for den næste Sag, der staar paa Daagsordenen, Loven om Landbohøjskolen, som jeg vilde ønske, vi havde faaet for mange, mange Aar siden, eller for andre Reforme, som nu mulla møde i denne Sal, fordi jeg reelt er enig i disse Reforme, vil jeg paa ingen mulla Maade uden Indsigelse høre det ærede Medlem komme med den Paastand, at vi skulle se at fylde i Embedsmændene først, og at, naar vi ikke gøre det, have vi ingen Ret til at sige, at vi ere Forhandlingspolitikere (Berntsen: Det har jeg ikke sagt!). Ja, men det bliver dog Resultatet. Den Forhandlingspolitik er jeg hverken formelt eller reelt med til, det er ikke god gammel demokratisk Politik. Jeg kan derfor saa godt forstaa, at det ærede Medlem for Besle Amts 6te Valokres (E. Sørensen), som har siddet i Udvalget og været med til at følge disse Forhandlinger Skridt for Skridt, efter den gode gamle Måtid, i hvilken vi have handlet i mange, mange Aar, for det ærede Medlem kom herind, protesterer imod, hvad der her nu sker, og det er jeg fuldstændig enig med ham i. Jeg tror, at vi kunne styde en hvid Bind